

7. Automatisk fredete arkeologiske kulturminner

7.2. Informasjon til grunneiere

Dette informasjonsbladet er skrevet spesielt for grunneiere med automatisk fredete arkeologiske kulturminner, tidligere kalt fornminner, på eiendommen.

Informasjonen vil blant annet besvare disse spørsmål: Hva er kulturminner? Hvilke kulturminner er automatisk fredet? Hvilke plikter har du som grunneier med automatisk fredete kulturminner på eiendommen? Hvem har ansvar for hva i kulturminneforvaltningen? Hvilke støtteordninger finnes for dem som ønsker å drive skjøtsel av kulturminner? Hvor er kulturminneforvaltningen? Hva er «kulturminneloven»?

Informasjonsarket er utarbeidet av Riksantikvaren i samarbeid med den øvrige kulturminneforvaltningen.

Utgitt 1998.

Hva er et «kulturminne»?

Landskapet gjemmer spor etter folk som har levd i tidligere tider. Kulturminner er de fysiske sporene, som gravplasser, boplasser, veifar og gamle dyrkningsspor og gjenstander, sagn og tradisjoner som er knyttet til dem. Vi deler dem gjerne inn slik:

- **Faste kulturminner** er de håndgripelige, men ikke flyttbare kulturminner.
- **Løse kulturminner** er flyttbare gjenstander.
- **Immaterielle kulturminner** omfatter sagn og tradisjoner.

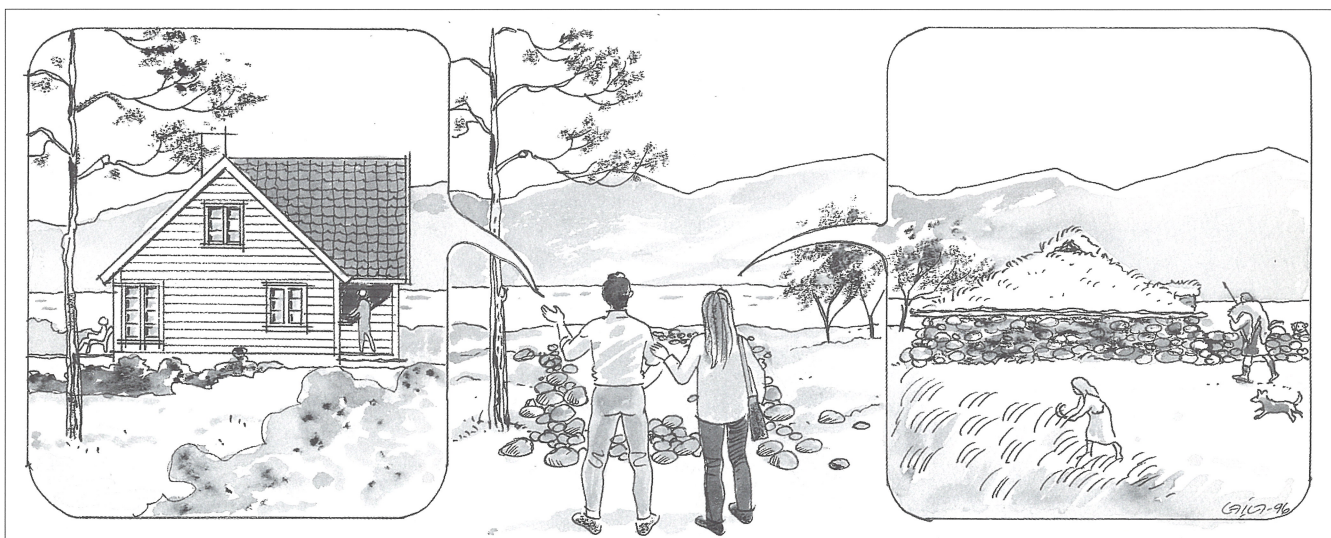
Som oftest hører gjenstander og faste kulturminner sammen. Om noen finner et sverd fra jernalderen i åkeren, stammer det sannsynligvis fra en overpløyd gravhaug eller en oldtidsgrav som kanskje aldri har vært synlig på markoverflaten.

Noen kulturminner lar seg ikke påvise uten gjennom muntlig tradisjon. Landskapstrekk og steder kan ha vært rammer rundt aktiviteter

Alle spor etter mennesker fra tiden før år 1537 er automatisk fredet. Det gjelder også samiske kulturminner som er eldre enn 100 år og kulturminner på Svalbard fra før 1945. Marine kulturminner eldre enn 100 år har også et spesielt vern i henhold til kulturminneloven.

som ikke har skapt synlige spor, men som likevel er viktige deler av den kulturarven som er knyttet til dette landskapet. Spesielle naturformasjoner kan ha hatt religiøs betydning, som samiske offersteiner. Andre steder kan være forbundet med historiske hendelser.

Kulturminnene må beskyttes
Mange mener at kulturminner er brysomme heftelser på arealer som kunne vært brukt til åker og beite, boligtomter eller industriområder. Det er lett å finne eksempler på konflikter mellom kulturminnevern og utbygging. I slike konflikter er det ikke alltid lett å få øye på verdiene i kulturminnene og det kan sy-

Familiefaren synes dette er en passende tomt for sin bolig. Arkeologen gjenkjenner forhistoriske bosetningsspor – de er fredet.

RIKSANTIKVARENS INFORMASJON OM KULTURMINNER

Riksantikvaren. Dronningens gt. 13. Postboks 8196 Dep., 0034 Oslo
Tlf. 22 94 04 00. Telefax 22 94 04 04 e-post: riksantikvaren@ra.dep.no.

nes som om de finnes «over alt». Som grunneier vil du kanskje hevde at de kan vernes andre steder enn akkurat på din grunn.

Kulturminnene gir oss kunnskap om menneskers forhold til hverandre og til naturen. Det spesielle med kulturminnene som ligger på *din* eiendom, er at de forteller om mennesker som har levd og virket der du selv bor. Mennesker som har sett den samme synsranden, men som har hatt et annet bilde av verden. De har levd under de samme naturbetingelsene som deg, men med andre næringsveier og driftsmåter. Dere har kanskje begge kunnet nyte utsikten mot solnedgangen i vest, eller gledet dere over de første hvitveisene – i den samme bakkeskråningen. Sporene kan ligge like under overflaten i vårt daglige landskap, som en evig kilde til undring over menneskeslekten gjennom tidene.

Kulturminnene har en annen betydning for oss som lever idag enn de hadde for menneskene som skapte dem. Som deler av et kulturlandskap som vitner om både kontinuitet og endring gjennom tidene, kan de likevel hjelpe oss til å forstå vår egen tid og forme fremtiden. Kulturminnene er uerstattelige, og vårt lands historiebøker blir en side fattigere hver gang et kulturminne ødelegges eller fjernes. I vår tid er

behovet for å verne disse sporene større enn noen gang. Endringene i næring, ferdselslinjer, kultur og tenkemåte er så omfattende, at selv yngre mennesker er fremmede for sitt barndoms landskap. Vår tids spor i landskapet er så dominerende at de ofte forandrer våre omgivelser fullstendig. Når vi bygger, graver vi ofte ned til fast fjell og fjerner alt det mennesker har etterlatt seg gjennom ti tusen år. Det er denne utviklingen som har avlet behovet for å verne minnene etter fortidens mennesker gjennom forvaltning og lovverk.

Alle har et ansvar for vern av kulturminnene. *Kulturminneloven* (Lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 med endringer, sist av 3. juli 1992 nr. 96) gir bestemmelser om vern, men vi kan ikke bevare alle spor fra fortiden. Andre samfunnshensyn, som eksempelvis krav til veier eller ny bebyggelse, kan kreve at kulturminner må vike. Da er det viktig å prioritere slik at det gjenstår et utvalg kulturminner som samlet kan fortelle landets historie fra den tidligste bosetning og frem til idag.

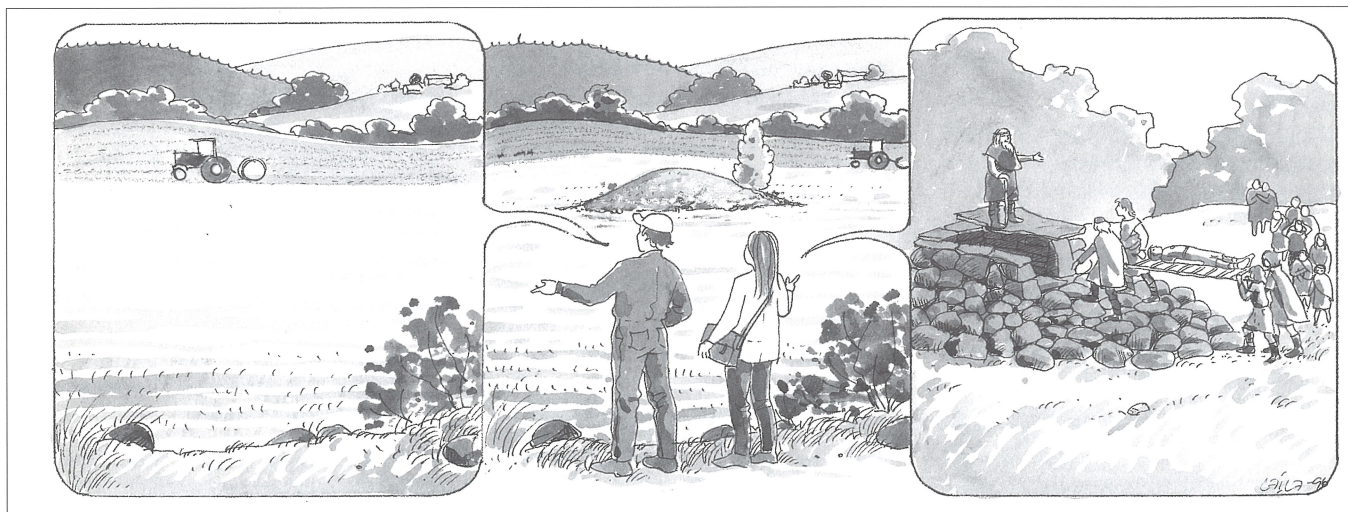
De eldste kulturminnene er automatisk fredet. Det kan gis dispensasjon fra denne fredningen for utbyggingstiltak. Før utbygging finner sted, skal fagfolk utføre en arkeologisk undersøkelse slik at man

sikrer mest mulig av den kunnskapen kulturminnet kan gi. Det kan eksempelvis gjelde en boplass som forteller om hvordan folk levde, og der det finnes gjenstander som kan sikres før de går tapt.

Vi regner med at vi kjenner til ca. 10% av alle automatisk fredete kulturminner. Dette betyr at det ligger mange kulturminner i landskapet, som vi ennå ikke vet om. Gjennom lovverket sikres undersøkelser i områder der man ønsker å sette igang tiltak. Dette gir mulighet til å oppdage nye kulturminner, som bidrar til å forandre og utvide vår kunnskap om og forståelse av fortiden.

Automatisk fredet

De eldste sporene etter mennesker i Norge er ca. 11000 år gamle. Våre kilder til kunnskap om historien, kan synes mer oppstykket jo eldre de er. Tidens tann har tæret og ført til at spor er forsvunnet og vanskelige å finne. I de eldste periodene fantes ikke skriftspråk og derfor er det ingen skriftlige kilder fra den tiden. Det er funnene som taler til oss. Boplasser, daglige bruksting og hellige steder forteller mye om liv og samfunnsforhold og er vår viktigste kilde til kunnskap og forståelse. Det er derfor spesielt viktig å ta vare på kulturminnene fra de eldste tider.

Gårdbrukeren ser en hindring for traktoren – et stykke upløyd mark. Arkeologen forteller at dette er en gravhaug – den er fredet.

Reformasjonen i år 1537 brakte en ny tid til Norge. Protestantismen ble innført og dette året markerer slutten på middelalderen. Kulturminner fra middelalderen og tiden før er altså levninger etter samfunn som var forskjellige fra de vi har idag. I medhold av kulturminneloven er alle kulturminner fra tiden før 1537 *automatisk fredet*. For yngre kulturminner må det fattes *vedtak om fredning* i hvert enkelt tilfelle. *Samiske kulturminner* er automatisk fredet når de er eldre enn 100 år. Automatisk fredning gjelder også *kulturminner på Svalbard* fra tiden før 1945. *Marine kulturminner* (kulturminner under vann) som er eldre enn 100 år har også et spesielt vern i kulturminneloven.

Det er viktig å være klar over at fredningen omfatter både de synlige kulturminnene og de som ligger under markoverflaten. Den automatiske fredningen gjelder også for de kulturminner som *ennå ikke er oppdaget eller registrert*.

Hva fredningen innebærer

Kulturminneloven gir bestemmelser som gjelder forholdet mellom grunneier og vernemyndighet. Loven setter også grenser for offentlig og privat handlingsfrihet i forbindelse med tiltak i områder der det med stor sannsynlighet finnes automatisk fredete kulturminner.

At et kulturminne er automatisk fredet innebærer at det er ulovlig å *skade, ødelegge, grave ut, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme* disse kulturminnene. I følge kulturminnelovens § 27 kan brudd på disse bestemmelsene medføre *straffeansvar*.

Selv om kulturminneloven begrenser nye tiltak er det viktig å være klar over at *beiting og dyrking* av området kan fortsette som før, hvis kulturminneforvaltningen ikke bestemmer noe annet. Dette gjelder både marken på og over kulturminnet og i det området rundt kulturminnet som kalles *sikringssonen*. Sikringssonen omfattes av de samme fredningsbestemmelsene som selve kulturminnet. Utstrekningen av denne sonen er 5 meter fra kulturminnets synlige ytterkant dersom ikke annet er bestemt.

Kommunens ansvar

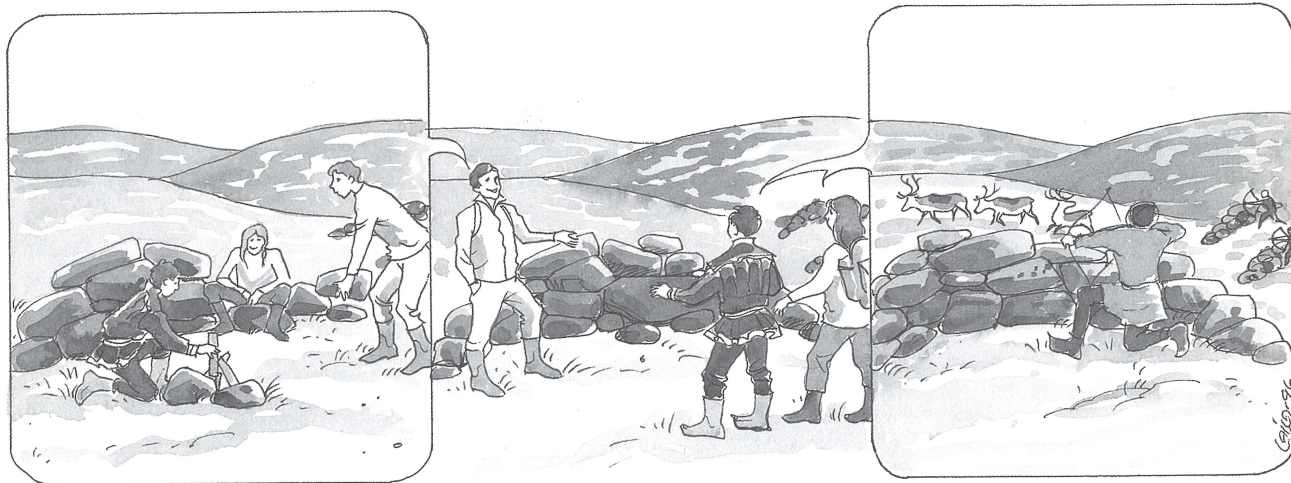
Lokale myndigheter kan også medvirke til sikring av kulturminner og kulturmiljøer. *Plan- og bygningsloven* er kommunenes eget planleggingsverktøy og gjennom planarbeidet skal alle kjente automatisk fredete kulturminner og miljøet rundt sikres. På *kommuneplanens arealdel* vises kulturminner og kulturmiljøer som båndlagte områder merket med R.

I forbindelse med *reguleringsplaner* blir de samme områdene sikret ved regulering til *spesialområde med formål bevaring*. Denne reguleringen endrer ikke bruken av området når det gjelder regler for allmenn ferdsel. Reguleringen fører heller ikke automatisk til at kulturminnet tilrettelegges for publikum. En slik bruk av området vil alltid skje i forståelse med grunneier og oftest etter lokalt initiativ.

Kulturminnelovens § 11 gir vernemyndighetene adgang til å drive nødvendig *skjøtsel* for å sikre automatisk fredete kulturminner på privat eiendom, etter å ha varslet grunneier.

Skjøtsel av kulturminner

Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner omfatter alle tiltak knyttet til *bevaring, sikring, vedlikehold, restaurering, konservering og formidling*. Oftest er hensikten å sikre kulturminnene og gi publikum kunnskap om dem. Dette kan gjøres ved å fjerne og vedlikeholde vegetasjon, reparere slitasjeskader, anlegge stier og sette opp skilt. Dersom kulturminnet er truet eller skadet, kan det være nødvendig med mer omfattende tiltak, likeledes hvis tilretteleggingen for publikum skal ha et større omfang.

Er dette en fin leirplass? Nei! Det er en buemur som vitner om samiske fangsttradisjoner – den er fredet.

Ønsker du å bygge, grave, plante eller anlegge vei?

Vanligvis søker du kommunen om tillatelse til å sette i verk større tiltak på eiendommen. Det kan være nødvendig med en arkeologisk registrering før tiltakene eventuelt kan settes i verk.

Hvis det er fare for at tiltaket kan berøre automatisk fredete kulturminner, skal du *uansett tiltakets størrelse* melde fra til *kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen/Samisk kulturminneråd*.

Dersom tiltak vil berøre automatisk fredete kulturminner, må det søkes om spesiell tillatelse før tiltak gjennomføres. *Søknad om dispensasjon* sendes kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen/ Samisk kulturminneråd, som sørger for nødvendig avgjørelse av sentrale myndigheter. Dersom et utbyggingstiltak tillates, skal det først gjennomføres en arkeologisk undersøkelse som vanligvis bekostes av den som vil sette tiltaket i verk.

Den som mener å ha funnet et automatisk fredet kulturminne på eiendommen sin, må straks melde fra til kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen/Samisk kulturminneråd. Dette gjelder også om en skulle støte på kulturminner mens tillatt arbeid pågår.

Skjøtsel av automatisk fredete arkeologiske kulturminner er lagt til *kulturminneforvaltningen i fylkeskommunene*. I områder med samiske kulturminner må skjøtsel skje i samarbeid med *Samisk kulturminneråd*. En del praktiske gjøremål knyttet til vedlikehold og tilrettelegging kan overlates til kommuner, organisasjoner, skoler og grunneiere på bakgrunn av en faglig vurdering og ved at det inngås en skjøtelsavtale.

Det er viktig å være klar over at det *må* foreligge en avtale med kul-

På museet blir verdifulle gjenstander tatt hånd om og konservert. Dette vikingtids jernsverdet fra Egge på Steinkjer har vært utsatt for nedbrytingsprosesser som har forandret form og utseende. Etter en mekanisk renseprosess kom detaljene frem igjen. Foto: Per E. Fredriksen, Vitenskapsmuseet, Trondheim.

turminneforvaltningen i fylkeskommunen/ Samisk kulturminneråd før skjøtsel kan foretas.

Økonomiske støtteordninger

Tilskudd til spesielle tiltak i landbrukets kulturlandskap er den viktigste ordningen for private skjøtselstiltak. Søknad om midler sendes kommunens landbrukskontor og tildeling av midler avgjøres av fylkesmannens landbruksavdeling. Fylkesmannen samarbeider med kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen/ Samisk kulturminneråd for å sikre en faglig vurdering av tiltakene.

Når du søker om midler til skjøtselstiltak er du som grunneier ansvarlig for å innhente de nødvendige avtaler med faginstansen i fylkeskommunen/ Samisk kulturminneråd uansett hvilke instanser du mottar midlene fra.

Når du finner en gjenstand

Mange gjenstander fra fortiden er funnet mer eller mindre tilfeldig, ofte under pløying eller nydyrking. Jorden de ligger i vil ofte være i privat eie, men likevel er en slik gjenstand offentlig eiendom. Hvis

du finner noe du tror er av antikvarisk verdi, kan du henvende deg til *kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen, Samisk kulturminneråd, nærmeste museum eller lensmann/ politikammer*.

Fylkeskommunen vil ta den nødvendige kontakt med det museet som dekker ditt distrikt, slik at funnet kan bli tatt forsvarlig hånd om.

Det kan være tungt å måtte levere fra seg en gjenstand som vitner om at mennesker har hatt sitt liv og virke på eiendommen kanskje flere tusen år tilbake i tid. Men nettopp denne gjenstanden kan være en brikke i det puslespillet arkeologene arbeider med å sette sammen for å kunne fortelle vårt lands historie. De fleste som finner en arkeologisk gjenstand tar godt vare på den, men mange oldsaker trenger øyeblikkelig hjelp for ikke å gå i oppløsning. De overlever neppe lenge i privat eie. Dessuten må vi sikre at slike gjenstander lever lenger enn finneren. Arkeologiske funn i privat eie har ofte få eller ingen opplysninger om funnsted og funnomstendigheter og dermed tapes ofte både gjenstanden og dens informasjonsverdi for ettertiden.

Museet som mottar funnet vil sende en bevitnelse på at det er mottatt, med fotografi av gjenstanden eller eventuelt en kopi.

I noen tilfeller utbetales finnerlønn. Beløpet fastsettes gjerne ut fra i hvor stor grad finneren har ivaretatt funnomstendighetene. Arkeologene kan lese mye informasjon ut fra det eksakte og uforstyrrede stedet der gjenstanden ble funnet.

Vi trenger din hjelp

Vernemyndighetene er avhengige av godt samarbeid med alle. Kulturminnene ligger ofte på privat eiendom og det er viktig å samarbeide med eierne både om de kulturminner som er kjent og de som etterhvert blir funnet. Ikke alt er like interessant, men den vurderingen er det vernemyndighetene som må ta. Våkne og interesserte mennesker er de beste medspillere for å sikre fortiden for fremtiden.

KULTURMINNELOVEN

Kapittel 1

Formål og virkeområde.

§ 1 Lovens formål.

Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal vernes både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning.

Det er et nasjonalt ansvar å ivareta disse ressurser som vitenskapelig kildemateriale og som varig grunnlag for nålevende og fremtidige generasjoners opplevelse, selvforståelse, trivsel og virksomhet.

Når det etter annen lov treffes vedtak som påvirker kulturminneressursene, skal det legges vekt på denne lovs formål.

§ 2 Kulturminner og kulturmiljøer.

Med kulturminner menes alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til.

Med kulturmiljøer menes områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng.

Etter denne lov er det kulturhistorisk eller arkitektonisk verdifulle kulturminner og kulturmiljøer som kan vernes.

Kapittel 2

Automatisk fredete kulturminner.

§ 3 Forbud mot inngrep i automatisk fredete kulturminner.

Ingen må — uten at det er lovlig etter § 8 — sette i gang tiltak som er egnet til å skade, ødelegge, grave ut, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredet kulturminne eller fremkalle fare for at dette kan skje.

Er marken over et automatisk fredet kulturminne eller i et område som nevnt i § 6, tidligere nyttet som beite eller innmark, kan den fortsatt nyttes til disse formål hvis ikke vedkommende myndighet bestemmer noe annet.

§ 4 Automatisk fredete kulturminner.

Følgende kulturminner fra oldtid og middelalder (inntil år 1537) er fredet:

a. Boplasser, huler, hellere med spor etter folk som har holdt til eller arbeidet der, hus- eller kirketufter, kirker, hus og bygninger av alle slag, og rester eller deler av dem, gårdshauger, gårds- og tunanlegg og andre bebyggelseskonstruksjoner og stapelplasser og markeds- plasser, byanlegg og liknende eller rester av dem.

b. Arbeids- og verksteds plasser av alle slag som steinbrudd og annen bergverksdrift, jernvinne plasser, trekull- og tjæremiler og andre spor etter håndverk og industri.

c. Spor etter åkerbruk av alle slag, som rydningsrøyser, veiter og pløyespor, gjerder og innhegninger og jakt-, fiske- og fangstinnretninger.

d. Vegfar av alle slag med eller uten brolegning av stein, tre eller annet materiale, demninger, broer, vadested, havneanlegg og åreskifter, båtstøer og båtopptrekk, fergeleier og båtdrag eller rester av slike, seilsperringer, vegmerker og seilmerker.

e. Forsvarsverk av alle slag som bygdeborg, skanser, voller, vollgraver, festningsanlegg og rester av dem og dessuten varder, veter o.l.

f. Tingsteder, kultplasser, varp, brønner, kilder og andre steder som arkeologiske funn, tradisjon, tro, sagn eller skikk knytter seg til.

g. Steiner og fast fjell med innskrifter eller bilder med runeinnskrifter, helleristninger og hellemalinger, skålgroper, sliperrenner og annen bergskrud.

h. Bautasteiner, kors og andre slike minnesmerker.

i. Steinsetninger, steinlegninger o.l.

j. Gravminner av ethvert slag, enkeltvis eller samlede felt, som gravhauger, gravrøyser, gravkammer, brannflakgraver, urnegraver, kistegraver, kirkegårder og deres innhegninger og gravmæler av alle slag.

Det samme gjelder samiske kulturminner som nevnt ovenfor fra mer enn 100 år tilbake.

Departementet avgjør i tvilstilfelle med bindende virkning om et kulturminne er automatisk fredet etter bestemmelsen her.

§ 6 Sikringszone.

Med til et automatisk fredet kulturminne som nevnt i § 4, hører et område rundt dets synlige eller kjente ytterkant så langt det er nødvendig for å verne det mot tiltak som nevnt i § 3 første ledd. Området fastsettes særskilt av vedkommende myndighet etter loven.

Inntil et område som nevnt i første ledd er særskilt avgrenset, omfatter det et fem meter bredt belte regnet fra kulturminnets synlige ytterkant.

§ 8 Tillatelse til inngrep i automatisk fredete kulturminner.

Vil noen sette igang tiltak som kan virke inn på automatisk fredete kulturminner på en måte som er nevnt i § 3 første ledd, må vedkommende tidligst mulig før tiltaket planlegges iverksatt melde fra til vedkommende myndighet eller nærmeste politimyndighet. Vedkommende myndighet avgjør snarest mulig om og i tilfelle på hvilken måte tiltaket kan iverksettes. Avgjørelsen kan påklages til departementet innen 6 uker fra underretning om vedtaket er kommet fram til adressaten.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på et automatisk fredet kulturminne på en måte som nevnt i § 3 første ledd, skal melding etter første ledd sendes med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning det kan berøre kulturminnet.

Vedkommende myndighet avgjør snarest mulig — og senest innen 3 uker fra

det tidspunkt melding er kommet fram til vedkommende myndighet - om arbeidet kan fortsette og vilkårene for det. Fristen kan forlenges av departementet når særlige grunner tilsier det. Første ledd, siste punktum får tilsvarende anvendelse.

Bygg, anlegg m.m. som er oppført eller påbegynt i strid med paragrafen her, kan departementet kreve fjernet eller rettet innen en nærmere fastsatt frist.

Tillatelse i medhold av første ledd skal ikke innhentes for bygge- og anleggstiltak som er i samsvar med reguleringsplan eller bebyggelsesplan som er vedtatt etter denne lovs ikrafttreden. Tilsvarende gjelder for områder som i kommuneplanens arealdel er utlagt til byggeområder, og der vedkommende myndighet etter loven her har sagt seg enig i arealbruken.

§§ 9 og 10 omhandler meldeplikt for alle offentlige og større private tiltak. I tillegg omtales finansiering av arkeologiske undersøkelser i tilknytning til slike tiltak.

§ 11 Vedlikehold, gransking m.v.

Når grunneier eller bruker er varslet, har vedkommende myndighet adgang til:

a. Å søke etter, registrere, avbilde, holde i stand, restaurere, bygge opp igjen, flytte og gjerde inn automatisk fredete kulturminner og gjøre de tiltak som trengs til pleie og anskueliggjørelse av dem, herunder rydde området omkring.

b. Å granske slike kulturminner ved utgraving eller på annen måte. Etter granskningen skal kulturminnet settes i stand eller bevares hvis vedkommende myndighet etter loven her ikke fastsetter noe annet.

I mangel av minnelig overenskomst fastsettes erstatning for inngrep i grunn og rettigheter ved skjønn. Skjønn i lensmannsdistrikter styres av lensmannen.

§ 19 Fredning av områder rundt et fredet kulturminne.

Departementet kan frede et område rundt et fredet kulturminne og skipsfunn som nevnt i § 14 så langt det er nødvendig for å bevare virkningen av kulturminnet i miljøet eller for å be-

skytte vitenskapelige interesser som knytter seg til det.

I fredningsvedtak etter første ledd kan departementet forby eller på annen måte regulere enhver virksomhet og ferdse i fredningsområdet som er egnet til å motvirke formålet med fredningen. Det samme gjelder fradeling eller bortfeste av grunn til virksomhet som nevnt i første punktum.

Departementet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra vedtak om fredning og fredningsbestemmelser for tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i det fredete området.

§ 20 Fredning av kulturmiljø

Et kulturmiljø kan fredes av Kongen for å bevare områdets kulturhistoriske verdi. I fredningsvedtaket etter første ledd kan Kongen forby eller på annen måte regulere enhver virksomhet og ferdse i fredningsområdet som er egnet til å motvirke formålet med fredningen. Det samme gjelder fradeling eller bortfeste av grunn til virksomhet som nevnt i første punktum.

Departementet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra vedtak om fredning og fredningsbestemmelser for tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i det fredete området.

§ 27 Straff m.v.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer forbud, påbud, vilkår eller bestemmelser gitt i medhold av loven her, straffes med bøter eller fengsel i inntil 1 år. Bedømmes overtredelsen som grov, kan fengsel i inntil 2 år anvendes. Medvirkning straffes på samme måte.

Ønsker du å vite mer

om de kulturminner som finnes på eiendommen din?

Har du funnet noe

på eiendommen din som du tror kan ha antikvarisk interesse?

Er det andre ting du lurer på

når det gjelder kulturminner generelt eller i tilknytning til de emner som er berørt her?

Ta kontakt

med kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen/Samisk kulturminneråd for mer informasjon!

Kulturminneforvaltningen i Norge

- Riksantikvaren, Dronningensgt. 13, 0152 Oslo.
- Kulturminneforvaltningen i fylkeskommunene.
- Samisk kulturminneråd.
- *De arkeologiske museene:* IAKN/ Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo, Frederiksgt. 3, 0164 Oslo.

Universitetet i Bergen, Bergen Museum, Haakon Sheteligs plass 3, 5007 Bergen.

Arkeologisk museum i Stavanger, Peder Klowsgt. 30 A, 4010 Stavanger.

NTNU, Vitenskapsmuseet, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Sverres gt. 15, 7004 Trondheim.

Tromsø Museum, Universitetet i Tromsø, Lars Thøringsvei 10, 9006 Tromsø.

- *Sjøfartsmuseene:* Norsk Sjøfartsmuseum, Bygdøynesveien 37, 0286 Oslo.

Bergens Sjøfartsmuseum, Haakon Sheteligs plass 15, 5006 Bergen.

Stavanger Sjøfartsmuseum, Nedre Strandgt. 17-19, 4005 Stavanger.

- Vitenskapsmuseet i Trondheim og Tromsø Museum.
- Kulturminnevernet på Svalbard.

Kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen

er ansvarlig for kulturminnevernet i fylket.

Samisk kulturminneråd i Sametinget

er ansvarlig for vern av samiske kulturminner.

Samisk kulturminneråd har tre distriktskontorer:

- Varangerbotn i Nesseby, Finnmark.
- Tromsø, Troms.
- Snåsa, Nord-Trøndelag.

Kontorene dekker henholdsvis:

- Finnmark.
- Troms og Nordre-Nordland.
- Sørlege Nordland, Nord-Trøndelag og Hedmark.